

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою

ВСП ТЕФК БНАУ

Протокол від «22» 03 2023 р. № 4

Вводиться в дію з «01» 04 2023 р.

Наказ від «31» 03 2023 р. № 56

Директор коледжу

/ Людмила ЛЕНДРИК

ПОЛОЖЕННЯ

про робочу програму навчальної дисципліни **у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського національного аграрного університету»**

1. Загальна частина

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про фахову передвищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського національного аграрного університету (далі – Коледж).

Метою Положення є встановлення єдиних вимог у Коледжі до структури, змісту та правил оформлення робочих програм навчальних дисциплін.

1.2 Робоча програма навчальної дисципліни – це документ, що визначає зміст навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, якими має оволодіти здобувач фахової передвищої освіти відповідно до освітньої кваліфікації.

1.3 Робоча програма навчальної дисципліни (далі - РПНД) розробляється викладачами на основі освітньо-професійної програми (далі ОПП) підготовки здобувачів фахової передвищої освіти та відповідного навчального плану.

Для багатосеместрових навчальних дисциплін розробляється єдина робоча програма із розплануванням її складових за семестрами викладання.

1.4 Робоча програма навчальної дисципліни використовується:

– **викладачами, предметниками даної дисципліни** – для планування аудиторної та самостійної роботи студентів та для внесення записів в Журнал роботи академічної групи та викладачів;

– **іншими викладачами** – для узгодження робочих програм навчальних дисциплін, пов'язаних з даною дисципліною з метою уникнення дублювання

привикладанні суміжних дисциплін;

–**членами робочих груп ОПП** – для забезпечення перевірки відповідності змісту навчальної дисципліни, форм контролю результатів навчальної діяльності студентів і системи їх оцінювання, зафіксованим ОПП компетентностям і результатам навчання;

–**здобувачами освіти** – для ознайомлення зі змістом дисципліни, критеріями та засобами оцінювання;

–**під час зовнішнього моніторингу** – для встановлення відповідності змісту освіти освітньо-професійній програмі та Стандартам фахової передвищої освіти;

–під час встановлення відповідності при зарахуванні результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти (академічна мобільність), за іншими освітньо-професійними програмами, у попередні роки (при поновленні на навчання).

1.5. На основі РПНД розробляються навчальні посібники, посібники для самостійного вивчення дисципліни, інші методичні матеріали, що забезпечують успішне оволодіння здобувачами освіти програмного матеріалу.

2. Структура та зміст робочої програми навчальної дисципліни

2.1 Структура РПНД наведена у Додатку та містить титульну сторінку і такі розділи:

1. Опис навчальної дисципліни.
2. Мета навчальної дисципліни.
3. Передумови вивчення навчальної дисципліни.
4. Очікувані результати навчання.
5. Критерії оцінювання.
6. Засоби оцінювання.
7. Структура навчальної дисципліни.
8. Програма навчальної дисципліни
9. Теми семінарських занять.
10. Теми практичних занять.
11. Теми лабораторних занять.
12. Самостійна робота.
13. Індивідуальні завдання.
14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення.
15. Рекомендовані джерела інформації.

2.2 Зміст розділів робочої програми навчальної дисципліни:

2.2.1 **Титульна сторінка** оформлюється за типовою формою, наведеною у додатку.

2.2.2 **Опис навчальної дисципліни.** Опис навчальної дисципліни повинен включати такі розділи: освітньо-професійний ступінь, галузь знань; шифр та назву спеціальності, кількість кредитів ЄКТС; кількість змістових модулів відповідно до освітньо-професійної програми; загальну кількість годин, передбачених навчальним планом для вивчення дисципліни;

характеристику навчальної дисципліни, форму контролю.

2.2.3 Мета навчальної дисципліни. Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни зазначаються у контексті спеціальності з урахуванням вимог стандарту до освітньо-професійної програми.

Для обов'язкових дисциплін слід вказати, які компетентності (загальні (ЗК), спеціальні (СК)) повинен набути здобувач освіти в результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми.

Для вибіркових дисциплін може бути наведено коротке пояснення можливостей та переваг, які надає вивчення дисципліни.

2.2.4 Передумови вивчення навчальної дисципліни. Пререквізити та постреквізити дисципліни. Зазначаються ті обов'язкові дисципліни, які передують вивченню дисципліни згідно зі структурно-логічною схемою освітньо-професійної програми.

2.2.5 Очікувані результати навчання. Формулювання результатів навчання для обов'язкових дисциплін має базуватися на програмних результатах навчання (ПРН), визначених відповідною ОПП та деталізувати їх.

2.2.6 Критерії оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень студентів за всіма видами контролю (вхідного, поточного, тематичного, модульного, семестрового та підсумкового) здійснюється відповідно до Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Коледжі.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнений ним порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчальної дисципліни.

2.2.7 Засоби оцінювання. Зазначаються засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: екзамени; диференційовані заліки; стандартизовані тести; наскрізні проєкти; командні проєкти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; розрахункові роботи; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах, тощо.

2.2.8 Структура та програма навчальної дисциплін. Перелік модулів з описом кожної теми. Структура та Програма навчальної дисципліни подається у вигляді таблиць (див. Додаток 1, 2) та враховує усі види аудиторних та позааудиторних навчальних робіт здобувача освіти. Загальна кількість годин має відповідати навчальному плану.

2.2.9 Темі та зміст семінарських занять. Семінарське заняття – це вид аудиторного навчального заняття, на якому викладач організовує обговорення здобувачами освіти питань з тем попередньо визначених робочою програмою навчальної дисципліни. Семінарські заняття потрібно планувати у формі: бесіди, обговорення та рецензування есе, рефератів, доповідей, дискусій, прес- конференцій, круглих столів тощо. Тема кожного семінару повинна мати зміст такільки годин, відведених на її засвоєння. У робочій програмі навчальної дисципліни теми семінарських занять, за умови їх наявності, відображаються у вигляді таблиці (див. Додаток 1).

2.2.10 Теми та зміст практичних занять. Практичне заняття – це вид аудиторно-навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує уміння і навички їх практичного застосування шляхом виконання практичних завдань, вправ, кейсів. Тема кожного практичного заняття повинна мати зміст та кількість годин, відведених на його проведення. У робочій програмі навчальної дисципліни теми практичних занять, за умови їх наявності, відображаються у вигляді таблиці (див. Додаток 1).

2.2.11 Теми та зміст лабораторних занять. Лабораторне заняття – це вид навчального заняття, на якому здобувачі освіти під керівництвом викладача особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальної дисципліни, набуття практичних навичок з лабораторним устаткуванням, обладнанням, комп'ютерною технікою тощо. Кожна лабораторна робота повинна мати назву та кількість годин, відведених на її проведення, складання звіту і його захисту. У робочій програмі навчальної дисципліни теми лабораторних занять, за умови їх наявності, відображаються у вигляді таблиці (див. Додаток 1).

2.2.12 Самостійна робота. Індивідуальні завдання. Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час і включає: опрацювання додаткового матеріалу, підготовку до лабораторно-практичних занять, контрольного заміру знань, тощо. Індивідуальні завдання є однією із форм організації самостійного навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, умінь та навичок, які студенти одержують в процесі формального навчання (підготовка рефератів, науково-дослідницьких робіт, презентацій тощо)

2.2.13 Інструменти, обладнання, програмне забезпечення. Цей розділ формується за потреби, якщо вивчення навчальної дисципліни передбачає використання, наприклад, спеціалізованого обладнання, роботу у спеціалізованих лабораторіях, застосування певного програмного забезпечення тощо.

2.2.14 Рекомендовані джерела інформації. У розділі необхідно вказати **основні (базові), допоміжні літературні джерела.** До переліку основної літератури включають нормативні документи, вітчизняні і зарубіжні підручники та навчальні посібники. У перелік допоміжної літератури, який призначений для більш поглибленого вивчення окремих розділів або тем, включаються різні довідкові, періодичні видання, монографії тощо. Перелік літератури має бути укладений відповідно до вимог діючих бібліографічних стандартів.

2.2.15 Інформаційні ресурси в інтернеті. Розділ повинен містити посилання на документи в інформаційних системах, які можуть бути корисними при вивченні навчальної дисципліни. Тут наводять електронні адреси сайтів та інтернет-джерела з нормативною базою, які доступні здобувачам освіти.

3. Порядок оформлення та затвердження робочої програми навчальної дисципліни

3.1. Робоча програма навчальної дисципліни обговорюється та затверджується на засіданні циклової комісії, підписується заступником директора з навчальної роботи та скріплюється печаткою Коледжу.

3.2. Робоча програма навчальної дисципліни роздруковується на білих аркушах формату А4 з однієї сторони та зберігається в навчально-методичному комплексі навчальної дисципліни визначений термін.

3.3. Електронна версія РПНД обов'язково розміщується в електронній бібліотеці.

3.4. Робоча програма навчальної дисципліни діє протягом навчального року.

3.5. Відповідальність за забезпечення навчальних дисциплін РПНД та їх розміщення на сайті несуть голови циклових комісій та керівник робочої групи ОПП.

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Циклова комісія _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

_____/_____/

«__» _____ 202_ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ (назва навчальної дисципліни)

Галузь знань _____

(шифр і назва галузі знань)

Освітньо-професійна
програма _____

Спеціальність _____

Викладач _____

(вказується ППП, категорія)

Робоча програма затверджена
на засіданні циклової комісії

_____
Протокол від «__» _____ 202_ року № __

Голова циклової комісії

_____/_____/

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів –	Галузь знань:	Обов’язкова/вибіркова
Модулів –	Спеціальність: Освітньо-професійна програма:	Рік підготовки:
Загальна кількість годин –		Семестр:
Всього для денної форми здобуття освіти: аудиторних – самостійної роботи –	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції:
		Практичні, семінарські:
		Лабораторні:
		Самостійна робота:
		Вид контролю:

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – ___%

2. Мета навчальної дисципліни

3. Передумови вивчення навчальної дисципліни

4. Очікувані результати навчання

5. Критерії оцінювання

6. Засоби оцінювання

7. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	сем	п	с.р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1.					
Тема 1.					
Разом за модулем 1					
Модуль 2.					
Тема 7.					
Тема 8.					
Разом за модулем 2					
Усього годин					

8. Програма навчальної дисципліни (див. додаток 2)

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Разом	

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Разом	

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Разом	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Разом	

13. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Орієнтовний період виконання
	Разом	

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

15. Рекомендовані джерела інформації

Основна (базова)

Допоміжна

Інформаційні ресурси в інтернеті

